

УДК 378.4(477.87):001.891(062.552):027.7

DOI <https://doi.org/10.24144/978-617-8321-50-5.2025.239-254>

Олеся ФЕТЬКО,

завідувачка сектора

Наукової бібліотеки

ДВНЗ «Ужгородський

національний університет»

Ужгород, Україна

ORCID: 0000-0003-0928-4823

e-mail: olesya.fetko@uzhnu.edu.ua

НАУКОВІ ВІСНИКИ УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК

Анотація. У статті розглянута видавнича діяльність Ужгородського національного університету. Простежується розвиток підготовки і видання Наукових вісників УжНУ, які пройшли значний шлях від своїх перших випусків до сучасних видань. Розглянута роль публікацій, які містять серії вісників, та їх проблематика в публікаційній активності науковця.

Наукові вісники Ужгородського національного університету відіграють важливу роль у розвитку наукової думки, сприяють міжнародному науковому обміну та підтримують високий рівень академічної діяльності в університеті.

Сучасні виклики та перспективи розвитку наукових вісників включають впровадження цифрових технологій, вдосконалення рецензування та підвищення якості наукових публікацій. Систематичне оцифрування і доступність матеріалів у відкритому доступі є ключовими елементами, що сприяють популяризації наукових досягнень університету. Дотримання принципів відкритої науки є пріоритетним напрямком для університету. Це включає відкритий доступ до публікацій, відкриті дані та прозорість рецензування, що сприяє підвищенню якості та доступності наукових досліджень.

Останні дослідження показують, що наукові вісники Ужгородського національного університету пройшли значний шлях розвитку від своїх перших випусків до сучасних видань, які відповідають міжнародним стандартам. Важливу роль у цьому процесі відіграли технологічні інновації, впровадження принципів відкритої науки та активна діяльність Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету.

Ключові слова: *Ужгородський національний університет, наукові вісники УжНУ, Наукова бібліотека Ужгородського національного університету, наукова періодика, відкрита наука.*

Постановка проблеми. Протягом свого існування, Наукові вісники Ужгородського національного університету зазнали значних змін і пройшли розвиток від найперших, простих і невибагливих в оформленні випусків, до сучасних, досконалих, що відповідають вимогам свого часу, багатотомних видань, адже торували шлях від регіонального до міжнародного рівня визнання. Сьогоднішні наукові видання УжНУ підтримують високі стандарти наукової якості, опираються на глибоке рецензування статей та співпрацюють з провідними науковими установами України та зарубіжжя.

Мета статті полягає в дослідженні історії становлення та розвитку наукових вісників Ужгородського національного університету, а також аналізі їхнього впливу на розвиток науки та освіти на Закарпатті.

Актуальність дослідження спрямоване на висвітлення важливості наукових вісників Ужгородського національного університету у системі наукової комунікації, їхньої еволюції та перспектив на майбутнє. Розглянуто роль університетської книгозбірні у просуванні принципів упровадження засад відкритої науки, розвитку наукової думки, підтримки високого рівня академічної діяльності в університеті. У статті також охарактеризовано основні етапи роботи книгозбірні із науковими вісниками. Бібліотекою щоденно поповнюється електронне сховище публікацій науково-педагогічних

працівників університету. Попередньо бібліотека розміщує його повну електронну версію на власному сайті.

Виклад основного матеріалу. Видавнича діяльність Ужгородського університету розпочалась одразу після його заснування. Уже в перші роки при університеті запрацювала невелика, з ручним набором, типографія, підпорядкована Міністерству вищої освіти УРСР, яка існувала по 1964 рік.

У 1947 р. в Ужгородському державному університеті світ побачив перший випуск наукового серійного продовжуваного видання «Наукові записки Ужгородського національного університету» – під редакцією ректора університету А. М. Курішка, яке об'єднало вісім наукових статей авторів, серед яких імена визначних науковців університету, таких, як доктор медичних наук П. Д. Ярошенко, кандидат хімічних наук П. М. Стадніка, В. І. Севбо та ін.

Перший випуск вісника розпочинався статтю тодішнього ректора університету Аркадія Курішка. Станом на сьогодні у фондах НБ збереглось чотири примірники першого вісника.

За період з 1947 по 1963 р. вийшло 50 випусків (українською або російською мовами, з невстановлених причин Т. 48 не був опублікованим). Вісники почали об'єднуватись, формуватися по серіях. Вже із другого випуску наукові записки виходили в основному за серіями та окремими тематичними збірниками, наприклад: «Наукові записки. Історико-філологічна серія», «Научные записки. Медицинская серия», «Наукові записки. Біологічна серія» та ін.

З 1953 р. значна увага науковців університету, які були активними авторами публікацій у вісниках, розпочали також роботу з підготовки підручників, наукових посібників, конспектів лекцій, практикумів, яких так бракувало в той час студентам і які сприяли поглибленню знань з малорозроблених і малоджерельних спецкурсів та спецсеминарів як з природничих, так і з гуманітарних дисциплін. Одними з перших внутрівузівських підручників та навчальних посібників були: «Нариси з історичної граматики української мови» С. П.

Бевзенка (1953), «Історія хімії: посібник для хімічних факультетів та природничих факультетів педагогічних інститутів» С. Т. Орловського (1959), «Селянські повстання на Закарпатті у 1703-1711 роках» І. Г. Щульги (1959) тощо.

З 1963 до 1967 року замість «Наукових записок» окремо виходили тематичні «Тези доповідей та повідомлень до наукових конференцій професорсько-викладацького складу». Започатковано випуск матеріалів симпозіумів, конференцій, нарад, семінарів (міжнародні, всесоюзні, республіканські, міжвузівські, вузівські, обласні та присвячені ювілейним датам). [1, с. 66]. У бібліографічному покажчику «Наукові записки Ужгородського державного університету», який розкриває їх зміст за 1947–1963 рр., зафіксовано понад 700 публікацій [2]. Однак, через недостатню матеріальну базу, яка б забезпечувала друкування наукової продукції університету, випуск «Наукових записок» було тимчасово призупинено. Відновлено тільки у 1994 році через їх необхідність та доцільність, про що свідчить важлива інформація в газеті «Ужгородський університет» за 1992 р. ректора університету В. Ю. Сливки, який повідомляє про активну підготовку наукових вісників університету у 10 серіях, що вийдуть уже цього року [3, с. 2]. Це рішення підтверджується важливою інформацією з річної доповіді проректора з наукової роботи І. Д. Туряниці «Час, наука і ми» за 1993 рік, де йдеться про високі показники видавничої діяльності університету – значну кількість опублікованих монографій, підручників, збірників наукових праць, статей тощо загальним обсягом близько 700 найменувань [4, с. 2].

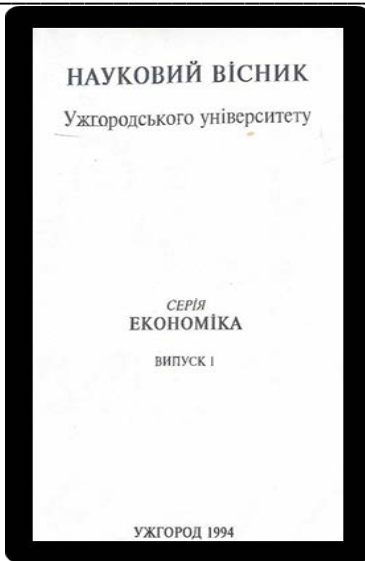

Рис. 1.

Лише із 1994 року збірники наукових праць почали виходити під назвою «Науковий вісник Ужгородського університету» (рис. 1). Першими серіями стали збірники наукових статей «Економіка», «Математика», «Романо-германська філологія», «Біологія». Ці перші випуски демонструють високий рівень наукової та дослідницької діяльності університету, статті друкуються відповідно до редакційних вимог та бібліографічних стандартів оформлення використаних джерел.

Наукові вісники Ужгородського національного університету – це серія наукових періодичних видань, в яких публікуються результати наукових досліджень викладачів, аспірантів та наукових співробітників університету, а також науковців з інших установ. Вісники охоплюють широкий спектр наукових напрямів та дисциплін.

Основні серії наукових вісників:

- «Фізика» – публікує статті з теоретичної та експериментальної фізики;

- «Хімія» – охоплює результати досліджень у галузі хімічних наук;
- «Біологія» – присвячена біологічним наукам, включаючи екологію, ботаніку, зоологію та інші;
- «Філологія» – публікує статті з мовознавства, літературознавства та інших філологічних дисциплін;
- «Право» – охоплює різні аспекти юридичних наук;
- «Історія» – присвячена дослідженням у галузі історичних наук;
- «Економіка» – публікує роботи з економіки та управління;
- «Педагогіка. Соціальна робота» – включає статті з соціології, політології та інших суміжних дисциплін;
- «Математика і інформатика» – публікації наукових робіт у галузі математичних наук та інформатики.

Основні характеристики наукових вісників УжНУ:

- періодичність (залежно від видання вісники можуть виходити щоквартально, раз на пів року або щорічно);
- рецензування (більшість наукових вісників використовують процедуру рецензування, коли статті оцінюються незалежними експертами перед публікацією);
- тематика (наукові вісники можуть бути загальними або спеціалізованими, присвяченими конкретній галузі науки чи техніки);
- мова публікацій (залежить від видання; можуть бути національною мовою або міжнародною (часто англійською));
- доступ (всі вісники розміщені онлайн у відкритому доступі (Open Access)).

Редакційна політика журналів базується на принципах об'єктивності та неупередженості у відборі статей для публікації; високої вимогливості до якості наукових текстів; обов'язкового рецензування статей; дотримання авторських і суміжних прав; дотримання графіку подачі статей та виходу журналу тощо.

Початок двохтисячних років вніс свої суттєві корективи в популяризацію наукових вісників через можливості інтернет-

простору. В цей час відповідно вимог оприлюднення Наукова бібліотека Ужгородського національного університету започатковує на власному сайті книгозбірні базу даних «Наукові вісники УжНУ».

У 2006 р. удосконалилось бібліотечне представлення наукових вісників на сайті, було створено окрему колекцію «Архів вісників УжНУ», в якій за тематикою та хронологічним зростанням було згруповано електронні копії вісників та суттєве оновлення бази даних змісту «Наукового вісника». Велике значення зіграла для популяризації вісників бібліотечна електронна програма «УФД», впроваджена в роботу книгозбірні з початку 2000-х років.

У 2014 р. Науковою бібліотекою УжНУ було підготовлено ряд бібліографічних показників (для окремих серій вісників), які розкривають зміст наукових вісників, праці дослідників за період з 1994 по 2013 рр. [5, 6]. Усі матеріали розташовані в хронологічному порядку по роках і в зростаючому порядку по випусках.

Сьогодні УжНУ продукує понад 30 періодичних видань, з них 22 – фахові. Половина фахових видань – це «Наукові вісники Ужгородського університету» з різних галузей науки.

Українські бібліотеки активно займаються оцифруванням своїх колекцій. Це сприяє збереженню культурної спадщини та надає доступ до унікальних матеріалів дослідникам і читачам по всьому світу, серед них і НБ УжНУ. Це є важливою ініціативою, спрямованою на забезпечення доступу до наукових знань та результатів досліджень широкій аудиторії. Сам процес включає перетворення друкованих видань у цифровий формат, що дозволяє зберігати, поширювати і використовувати наукову інформацію більш ефективно.

Наукова бібліотека УжНУ активно долучається до зміни формату наукових вісників за допомогою інформаційних технологій. Друковані видання вісників скануються за допомогою спеціального обладнання, що дозволяє зберегти високу якість зображень і тексту. Після сканування

застосовується технологія оптичного розпізнавання тексту (OCR), яка дозволяє перетворити відскановані зображення у редагований текстовий формат. Це робить документи доступними для пошуку, копіювання і цитування. Для кожного оцифрованого документа створюються метадані, що включають інформацію про авторів, заголовки, ключові слова, дати публікації та інші важливі деталі. Це полегшує пошук і навігацію по архіву. Оцифровані вісники зберігаються в інституційному (DSpace.UzhNU) репозитарії.

Дирекцією Наукової книгозбірні визначено прерогативу, яка полягає в першочерговому оцифруванні надзвичайно цінних видань, які публікувалися починаючи з 1947 року («Наукові записки Ужгородського державного університету з 1947 по 1963 рр.», а також «Місяцеслов'я», «Фонд», «Русській календар», «Науковий збірник товариства «Просвіта» в Ужгороді», Календар «Село», «Календар благовісника» та ін.).

Колектив Наукової бібліотеки УжНУ активно долучається до наповнення електронного репозитарію університету. Чітко усвідомлюючи значення рейтингу цитування праць науковців УжНУ, бібліотека взяла на себе більшу частину роботи з наповнення репозитарію, ініціюючи наказ № 78/01-17 «Про поповнення репозитарію електронними версіями Наукових вісників УжНУ». Користуючись авторським правом на Наукові вісники вишу, бібліотека щоденно поповнює електронне сховище публікацій науково-педагогічних співробітників університету. Попередньо бібліотека розміщує його повну електронну версію на власному сайті [6, с. 183–188].

Відповідно до наказу №70/01-04 від 19.12.2022 року, про уведення в дію положення про Редакційно-видавничу раду ДВНЗ «Ужгородського національного університету» автори зобов'язуються розмістити електронний варіант своєї праці в репозитарії університету та надати мінімум два примірники до Наукової бібліотеки. Завдяки цьому колекція Наукових вісників університету активно наповнюється.

У 2018 році згідно наказу № 420/01-04 від 31.05.2018 р. до структури бібліотеки було введено Центр наукометрії та інформаційної підтримки освіти (надалі Центр), який розпочав свою роботу з червня 2018 року. Центр бере активну участь у консультуванні та перевірці редакційної політики щодо включення Наукових вісників УжНУ до Переліку наукових фахових видань України.

Нещодавно працівниками Центру наукометрії було надано консультативну допомогу редакції науково-практичного журналу для педіатрів та лікарів загальної практики – сімейної медицини «Проблеми клінічної педіатрії». Було перевірено наявність/відсутність ідентифікаторів ORCID, ResearcherID, профілю Google Scholar, публікацій в Scopus або Web of Science тощо для членів редакційної колегії даного часопису. Також проведено експертну оцінку журналів «Сучасні дослідження з іноземної філології», наукових вісників університету серій «Економіка», «Філологія», «Історія», «Проблеми клінічної педіатрії» для подання заявки на включення наукового видання до Переліку наукових фахових видань України (категорії Б).

Наукова бібліотека УжНУ успішно працює з електронною бібліотечною програмою УФД/Бібліотека, українським програмним бібліотечним забезпеченням, рекомендованим Міністерством освіти та науки України. Після отримання друкованого варіанта Вісника створюється не лише його бібліографічний опис, а й бібліографічний опис кожної статті, розміщеної у випуску. Електронний варіант Вісника поділяється на окремі файли і лише тоді завантажується бібліотекою в репозитарій університету [7, с. 31–37].

Наукова бібліотека УжНУ активно впроваджує інноваційну політику в свою роботу. До прикладу, на сайті університетської книгозбірні, у розділі «Ресурси» розміщено електронну рубрику «Архів наукових вісників Ужгородського національного університету», де працівниками бібліотеки проводиться постійне оновлення і наповнення цієї рубрики (рис. 2).

Архів Наукових вісників Ужгородського університету

Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Біологія

- 1994 / Випуск 1
- 1995 / Випуск 2
- 1996 / Випуск 3
- 1997 / Випуск 4
- 1998 / Випуск 5
- 2000 / Випуск 7
- 2000 / Випуск 8
- 2001 / Випуск 10
- 2001 / Випуск 11
- 2003 / Випуск 12
- 2003 / Випуск 13
- 2004 / Випуск 14
- 2004 / Випуск 15
- 2005 / Випуск 16
- 2005 / Випуск 17
- 2006 / Випуск 18
- 2006 / Випуск 19
- 2007 / Випуск 20
- 2007 / Випуск 21
- 2008 / Випуск 22

Рис. 2 (станом на 26.09.24).

Варто зауважити, що відповідно до розпорядження від 8 жовтня 2022 р. № 892-р., «Про затвердження національного плану щодо відкритої науки» Університетом і бібліотекою безпосередньо запроваджено план дій щодо впровадження Політики відкритої науки в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у 2024–2025 рр. Станом на сьогодні вже зроблено конкретні кроки для впровадження відкритої науки в університеті.

Основні принципи відкритої науки : прозорість, перевірка, критичний аналіз та відтворюваність, рівність можливостей. Це включає вільний доступ до наукових публікацій, відкриті дані, відкриті рецензії та інші принципи, які сприяють прозорості та співпраці в науці. Саме цими завданнями керується НБ УжНУ в освоєнні засад відкритої науки. Електронний каталог НБ УжНУ спрямовує користувача до репозитарію, до електронної копії напрацювання вченого, а електронний Архів надає вільний доступ до повного змісту вісників університету.

Які ж інновації зазнали наукові вісники згідно з вимогами сьогодення? В першу чергу на даний час кожна серія наукового вісника Ужгородського національного університету має

окремий сайт (на платформі Open Journal Systems), власний ISSN та e-ISSN (International Standard Serial Number) для ідентифікації друкованого або електронного періодичного видання та DOI або ідентифікатор цифрового об'єкта, особливої актуальності привласнення DOI має для українських авторів після затвердження нового Порядку формування Переліку наукових фахових видань України (Наказ МОН № 32 від 15.01.2018). Так, згідно з п. 6. даного Порядку присвоєння кожному опублікованому матеріалу цифрового ідентифікатора DOI є обов'язковим.

Усі наукові журнали університету використовують Open Journal Systems 3.2.1.2 – програмний пакет з відкритим вихідним кодом, який підтримує процеси менеджменту та публікації журналу. Пакет розробляється, підтримується та вільно розповсюджується Public Knowledge Project на умовах ліцензії GNU General Public License.

В Ужгородському національному університеті всі наукові вісники підтримують принципи відкритої науки.

Висновки. Сучасні виклики та перспективи розвитку наукових вісників включають впровадження цифрових технологій, вдосконалення рецензування та підвищення якості наукових публікацій. Систематичне оцифрування і доступність матеріалів у відкритому доступі є ключовими елементами, що сприяють популяризації наукових досягнень університету. Дотримання принципів відкритої науки є пріоритетним напрямком для університету. Це включає відкритий доступ до публікацій, відкриті дані та прозорість рецензування, що сприяє підвищенню якості та доступності наукових досліджень.

Таким чином, наукові вісники Ужгородського національного університету відіграють важливу роль у розвитку наукової думки, сприяють міжнародному науковому обміну та підтримують високий рівень академічної діяльності в університеті. Вони продовжують залишатися платформою для публікації інноваційних досліджень і забезпечують збереження

та поширення наукового знання. Наше дослідження показує, що наукові вісники Ужгородського національного університету пройшли значний шлях розвитку від своїх перших випусків до сучасних видань, які відповідають міжнародним стандартам. Важливу роль у цьому процесі відіграли технологічні інновації, впровадження принципів відкритої науки та активна діяльність наукових бібліотек. Основні виклики включають підтримку високої якості публікацій, забезпечення об'єктивності рецензування та підвищення міжнародного рейтингу видань.

Наукові видання не тільки збагачують наукову спільноту новими знаннями, але й сприяють підвищенню авторитету української науки на міжнародній арені. Завдяки наполегливій праці редакційної колегії та авторів, Наукові вісники Ужгородського національного університету залишаються важливим джерелом наукової інформації та натхнення для майбутніх поколінь дослідників.

Список бібліографічних посилань

1. Мельник Л. Розділ 2. Період становлення та розвитку (1950-1960-ті рр.) *Наукова бібліотека Ужгородського національного університету: від джерел до сучасності* : колект. монографія / редкол. : М. М. Медведь (голова редкол.), О. В. Бряник, В. В. Воробець, Л. О. Мельник ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгор. нац. ун-т», Наук. б-ка. Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2021. С. 54–132.

2. Наукові записки Ужгородського державного університету: бібліогр. покажч. змісту (1947–1963 рр.) / уклад. : Т. В. Туренко, Л. О. Мельник. Ужгород : Вид-во УжНУ, 2005. 88 с.

3. Сливка В. Ю. Головні завдання навчального року. *Ужгородський університет*. 1992. 25 верес. (№ 14). С. 2.

4. Турянця І. Д. Час наука і ми. *Ужгородський університет*. 1993. 25 лют. (№ 4). С. 2.

5. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації* : бібліогр. покажч. змісту. Вип.

1–28 (1995–2012) / уклад. : Н. Лехман, Л. Мельник. Ужгород, 2013. 128 с. ; *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Історія : бібліогр. покажч. змісту*. Вип. 1–1 (30) (1995–2013) / уклад. Ю. Мателешко. Ужгород, 2015. 140 с.

6. Медведь М. М. Бібліотека Ужгородського національного університету – складова сучасного інформаційного простору. *Міжнародний науковий вісник* : зб. наук. ст. за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф. «Науковий парк як універсальна регіональна структура інноваційної діяльності», Ужгород-Кошице, 3 березня 2016 року / редкол. : В. І. Смоланка (голова), І. В. Артьомов та ін. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2016. Вип. 1(12). С. 183–188.

7. Воробець В. В. Роль наукової бібліотеки у формуванні відкритого електронного архіву Dspace.uzhnu.edu.ua як важливий чинник підвищення іміджу та рейтингу університету. *Міжнародний науковий вісник* : зб. наук. ст. за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф. «Науковий парк як універсальна регіональна структура інноваційної діяльності», Ужгород-Кошице, 3 березня 2016 року / редкол. : В. І. Смоланка (голова), І. В. Артьомов та ін. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2016. Вип. 1(12). С. 31–37.

References

1. Melnyk, L. (2021). Rozdil 2. Period stanovlennia ta rozvytku (1950–1960-ti rr.) [Chapter 2. The period of formation and development (1950–1960s)] *Naukova biblioteka Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu: vid dzherel do suchasnosti: kolekt. monohrafiia* / redkol. : М. М. Medved (holova redkol.), О. V. Brianyk, V. V. Vorobets, L. O. Melnyk ; M-vo osvity i nauky Ukrainy, DVNZ “Uzhhor. nats. un-t”, Nauk. b-ka (pp. 54-132). Uzhhorod : Vydavnytstvo Oleksandry Harkushi [in Ukrainian].

2. *Naukovi zapysky Uzhhorodskoho derzhavnoho universytetu* (2005). [Scientific notes of Uzhgorod State University] (1947–1963 rr.) / uklad.: T. V. Turenko, L. O. Melnyk. Uzhhorod : Vyd-vo UzhNU [in Ukrainian].

3. Slyvka, V. Yu. (1992, Sept. 25). Holovni zavdannia navchalnoho roku [The main tasks of the academic year]. *Uzhhorodskiyi universytet*, 14, p. 2 [in Ukrainian].

4. Turianytsia, I. D. (1993, Febr. 25). Chas nauka i my [Time is science and we]. *Uzhhorodskiyi universytet*, 4, p. 2 [in Ukrainian].

5. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriiia : Filolohiia. Sotsialni komunikatsii : bibliohr. pokazhch. zmistu. Vyp. 1-28 (1995-2012). (2013).* [Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Philology. Social communications. Bibliography. show content Vol. 1-28 (1995-2012)] / uklad. N. Lekhman, L. Melnyk. Uzhhorod ; *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriiia: Istoriiia. bibliohr. pokazhch. zmistu. Vyp. 1-30 (1995-2013). (2015).* [Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: History. Bibliography show content. Vol. 1-30 (1995-2013)] / uklad.: Yu. Mateleshko. Uzhhorod, 2015 [in Ukrainian].

6. Medved, M. M. (2016). Biblioteka Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu – skladova suchasnoho informatsiinoho prostoru [The library of the Uzhgorod National University is a component of the modern information space]. *Mizhnarodnyi naukovyi visnyk: nauk. statei za materialamy mizhnar. nauk. prakt. konf. “Naukovyi park yak universalna rehionalna struktura innovatsiinoi diialnosti”*, Uzhhorod-Koshytse, 3 bereznia 2016 roku / redkol. V. I. Smolanka (holova), I. V. Artomov ta in. (vol. 1(12), pp. 183-188). Uzhhorod : DVNZ «UzhNU» [in Ukrainian].

7. Vorobets, V. V. (2016). Rol naukovoi biblioteky u formuvanni vidkrytoho elektronnoho arkhivu Dspace.uzhnu.edu.ua yak vazhlyvyi chynnyk pidvyshchennia imidzhu ta reitynhu universytetu [The role of the scientific library in the formation of the open electronic archive Dspace.uzhnu.edu.ua as an important factor in improving the image and rating of the university]. *Mizhnarodnyi naukovyi visnyk: naukovykh statei za materialamy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii “Naukovyi park yak universalna rehionalna struktura innovatsiinoi diialnosti”*, Uzhhorod-Koshytse, 3 bereznia 2016 roku / redkol. V. I. Smolanka (holova), I. V.

Artomov ta in. (vol. 1(12), pp. 31-37). Uzhhorod : DVNZ “UzhNU” [in Ukrainian].

Olesya Fetko,

head of the department

Scientific Library

Uzhgorod National University,

ORCID 0000-0003-0928-4823

e-mail: olesya.fetko@uzhnu.edu.ua

SCIENCE NEWSLETTERS OF UZHGOROD NATIONAL UNIVERSITY: HISTORY OF FORMATION AND DEVELOPMENT

Abstract: The article deals with the publishing activities of Uzhhorod National University. The development of the UzhNU Scientific Bulletins, which have come a long way from their first issues to modern publications, is traced. The role of the publications contained in the Series of Heralds and their issues in the publication activity of a scientist is considered. Thus, the Scientific Bulletins of Uzhhorod National University play an important role in the development of scientific thought, promote international scientific exchange and maintain a high level of academic activity at the university.

Current challenges and prospects for the development of scientific journals include the introduction of digital technologies, improvement of peer review, and enhancement of the quality of scientific publications. Systematic digitization and availability of materials in open access are key elements that contribute to the popularization of the university's scientific achievements. Adherence to the principles of open science is a priority for the university. This includes open access to publications, open data, and transparency of peer review, which contributes to improving the quality and accessibility of scientific research.

Recent studies show that the scientific bulletins of Uzhhorod National University have come a long way from their first issues to modern publications that meet international standards. An important role in this process was played by technological innovations, the introduction of open

science principles, and the active work of the Uzhhorod National University Scientific Library.

The relevance of the study is aimed at highlighting the importance of Uzhhorod National University's scientific heralds in the system of scientific communication, their evolution and prospects for the future. The role of the university library in promoting the principles of open science, development of scientific thought, and maintaining a high level of academic activity at the university is considered; the article also describes the main stages of the library's work with scientific journals. The library replenishes the electronic repository of publications of the university's academic staff on a daily basis. Beforehand, the library places its full electronic version on its own website.

Keywords: *Uzhhorod National University, UzHNU Scientific Bulletins, Uzhhorod National University Scientific Library, scientific periodicals, open science.*

Цитування:

Фетько О. Наукові вісники Ужгородського національного університету: історія становлення та розвиток. *Інформаційна політика пам'яті – виживання, збереження та розвиток українських бібліотек у період сьогодення* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (Ужгород, 16 жовт. 2024 р.) / редкол. : М. М. Медведь (відп. ред.) та ін. ; ДВНЗ «Ужгор. нац. ун-т», Наук. б-ка. Ужгород, 2024. С. 239–254.

Fetko, O. Science newsletters of Uzhgorod National University: history of formation and development. *Information Policy of Memory – Survival, Preservation and Development of Ukrainian Libraries in the Present Period* : materials of the V All-Ukrainian scientific and practical internet conference (Uzhhorod, October 16, 2024). M. M. Medved (Ed.) et al. ; Uzhhorod National University, Scientific Library (pp. 239–254). Uzhhorod, 2024 [in Ukrainian].